

VALTUUSTOALOITE LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINNIN KÄYTTÖÖN OTOSTA PÄÄTÖKSENTEOSSA

Lapsen oikeuksien sopimus on ollut laintasoisena voimassa Suomessa vuodesta 1991 lähtien. Sopimuksen 3. artiklan mukaan kaikissa julkisen tai yksityisen sosiaalihuollon, tuomioistuinten, hallintoviranomaisten tai lainsäädäntöelimien toimissa, jotka koskevat lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu.

Lapsivaikutusten arviointi on prosessi, jossa arvioidaan päätösesityksen vaikutuksia lapsen oikeuksien toteutumiseen: mm. lasten hyvinvointiin, terveyteen, turvallisuuteen, yhdenvertaisuuteen, osallisuuteen. Päätösten vaikutuksia lapsiin ja lasten elämään myös seurataan ja arvioidaan.

Lapsen edun ja lapsivaikutusten arviointia tehdään kunnissa yleis – ja erityislainsäädännön mukaisesti. Nurmijärvellä lapsivaikutusten arviointia ei ole juurikaan tehty edes niillä hallinnonaloilla, jotka liittyvät suoraan lapsi – ja perhepalveluihin. Myös kaavoitus – ja maankäyttöratkaisut edellyttäisivät lapsen edun arviointia erityisesti mm. liikenne – ja lähipalvelujen (esim. koulujen ja varhaiskasvatuksen) osalta.

Lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus tulla kuulluksi päätöksentekoprosessissa yleisten kuulemiskäytäntöjen kautta. Myös Nuorisovaltuuston edustajien toiminta lautakunnissa edistää lapsinäkökulman toteutumista. Kunnallisessa päätöksenteossa tehdään kuitenkin lukuisia päätöksiä, joissa laki ei velvoita kuulemista, mutta lasten näkökulma olisi kuitenkin tärkeä huomioida. Tällaisia ovat esimerkiksi leikkipuistoihin, lähiliikuntapaikkoihin tai nuorisotiloihin liittyvät ratkaisut.

Lapsivaikutusten arviointi on nostettu esille jo Kataisen hallituksen ohjelmassa 2011 ja Stubbin hallituksen ohjelmassa 2014. Sipilän hallituksen ohjelmassa (2015) lapsi – ja perhevaikutusten arviointi on kirjattu käyttöön otettavaksi. Valtiovarainministeriön Avoin hallinto -hankkeessa yhtenä osana on lasten ja nuorten kuuleminen sekä lapsivaikutusten arviointi. Suomen evankelisluterilainen kirkko on ottanut lapsivaikutusten arvioinnin käyttöön kirkkojärjestyksellä.

Nurmijärvellä lapsivaikutusten arviointi on vielä liian sattumanvaraista ja vakiintumatonta eri hallinnonaloilla. Kaikki päätökset, jotka koskettavat suoraan tai välillisesti lapsia, tulisi arvioida lapsivaikutusten näkökulmasta.

Vihreä valtuustoryhmä esittää, että Nurmijärvellä otetaan käyttöön lapsivaikutusten arviointi ja, että hallinto – ja toimintasääntöjä uudistettaessa niihin lisätään säännös lapsivaikutusten arvioinnista.

Nurmijärvi 25.9.2019

Leni Pispala

Vihreiden valtuustoryhmä